

Forfatter: Goldschmidt, M. A.

Titel: Udrag fra Arvingen

Citation: Goldschmidt, M. A.: "Arvingen", i Goldschmidt, M. A.: *Arvingen*, udg. af Johnny Kondrup , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1988, s. 244. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-goldschmidt01-shoot-idm140700591776672/facsimile.pdf> (tilgået 06. maj 2024)

Anvendt udgave: Arvingen

- 36 *af Anseelse*: af udsøende, men ikke personligt. – *Conferenssaal*: nu afskaffet tittel, der gav rang i 2. klasse.
- 37 *Classens Høst*: korrekt ældre udtale af Classens Have, et anlæg på Østerbro, opkaldt efter industrimanden og godsejeren J.F. Classen (1725–92), der oprindeligt havde et landsted dér. – *du hønt en bas*, fransk: ovenfra og ned. – *Physiognomieme*: ansigterne. – *Nordensfrakke*: frakke af kraftigt, guldt bomuldstof i såkaldt kiperævning. – *Saffian(s)*: blodt, farvet læder af ged eller får. – *Titania* og *Oberrn*: figurer i Shakespeares eventyrkomedie *A Midsummer-Night's Dream* (1595–96), hvor de er hhv. dronning og konge over alferiget.
- 40 *Cadetlærred(s)*: blåstribet lærred, der indtil Søkadetakademiets ophævelse i 1869 var påbudt til kadetternes sommerbukser. – *Længe*: længe, føj.
- 42 *sanguinsk*: sangvinsk, optimistisk.
- 43 *grov*: gravede. – *Herredsfogden* ... *Sognefogden*: politimyndighedens udøvere i hhv. herredet (rets- eller politikreds) og landsognet. – *Prætor*: sagfører.
- 44 *Chiffonniere*: skuffemøbel med højde som et skab. – *giort Arrest*: beslaglagt. – *Marokkins-Esker*: æsker betrukket med fint gedeskind, oprindeligt fra Marokko. – *Fadetsur*: spise- eller forråskammer. – *Jorkommer*: forsvinder eller ødelægges. – *Loven af 11te April 1840*: egentlig Forordning [..] ang. Straffen for Tyveri, Bedragerie, Falk og andre dermed beslagtede Forbrydelser; jf. *Collegial-Tidende* nr. 19, 1840.
- 45 *Vederparten*: modparten, dvs. Axels fader.
- 46 *den Osters, vi kalde Perden*: hentydning til Shakespeares komedie *The Merry Wives of Windsor* (1598), 2. akt scene 2, hvor Pistol siger: *Why, then the world's mine oyster, / which I with sword will open*. Også brugt som motto af Benjamin Disraeli i romanen *Vivien Grey* (1826).
- 47 *Himlens Velgælelse kommer til Dig som Dag*: hentydning til 2. Mosebog kap. 16, hvor hukens manna falder i ørkenen sammen med nattens dug. Måhvis også til den anglikanske kirkes *Book of Common Prayer* (1559), hvor en bøn for præsteskab og menighed lyder: *pour upon them the continual dew of thy blessing*.
- 48 *to Mil*: ca. 15 km.
- 50 *Førent bryder ingen Thætte*: gammelt ordspøg, hvis form og betydning varierer, men som her betyder: en forhåndsaftale skaber ingen (eller forhinder) fjendtligheder.
- 51 *bloue*, fransk: bløde, behagelige. – *100 Rd.*: 100 rigsdaler, se nt. s. 19. – *Veterinair*: dyrlæge.
- 52 *Norbogge*: en lille, trivelig norsk hesterace. – *ung Knægts Vilje* ... : variation af ordspøget Mands vilje, mands hummerig, som fx findes i Peder Syv: *Ålbåndelige Danske Ordspøge* I (1682), optrykt i *Danmarks gamle Ordspøge* VII:1, 484 (1983).
- 53 *Rosenstilles*: se nt. s. 13. – *Schillers »Roveren«* ... *Karl Moor*: Skuespillet *Die Räuber* (1781) af Friedrich Schiller handler om grevesønnen Karl Moor, der p.g.a. sin yngre broders intriger stødes ud i et liv som adelig tøverhov-